

ПОЛОЖЕННЯ про консультації з громадськістю та заінтересованими сторонами з питань, віднесених до компетенції органів місцевого самоврядування

Загальні положення

1. Це Положення визначає основні засади організації та проведення органами місцевого самоврядування консультацій з громадськістю та заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) з питань, віднесених до їх компетенції (далі — консультації).

2. Консультації є однією з форм участі членів сільської, селищної, міської територіальної громади (далі — територіальна громада) у місцевому самоврядуванні.

Консультації проводяться з метою:

залучення членів територіальної громади, заінтересованих сторін (стейкхолдерів) до вирішення та узгодження питань місцевого значення;

надання можливості для вільного доступу членів територіальної громади, заінтересованих сторін (стейкхолдерів) до інформації про діяльність органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості їх діяльності;

вивчення думки територіальної громади та заінтересованих сторін щодо діяльності органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб;

визначення оптимальних та ефективних шляхів вирішення питання, формування концептуальних засад місцевої політики тощо.

3. Консультації проводяться на засадах добровільності, інклюзивності, відкритості, прозорості, об'єктивності, доцільності, ефективності, доброчесності, свободи висловлювань, політичної неупередженості, толерантності та обов'язковості розгляду пропозицій та коментарів, поданих під час їх проведення.

4. Консультації є відкритими. У консультаціях можуть брати участь члени відповідної територіальної громади, яким на дату проведення консультації виповнилося 18 років.

5. Консультації не можуть використовуватися для політичної, зокрема передвиборчої, агітації.

6. Результати консультацій враховуються органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами під час прийняття остаточного рішення з питань консультування і в подальшій їх роботі.

7. Під час розроблення концептуальних засад реалізації відповідного повноваження, проекту акта органу місцевого самоврядування, стратегії розвитку громади чи вирішення питань місцевого значення ініціаторами консультацій, визначеними у пункті 8 цього Положення, проводяться консультації із заінтересованими сторонами (стейкхолдерами).

Консультації з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) — консультації з фізичними, юридичними особами або представниками об'єднаних спільними інтересами суспільних груп, на яких впливатимуть рішення органів місцевого самоврядування (далі — заінтересовані сторони (стейкхолдери)).

8. Консультації можуть ініціювати:

сільський, селищний, міський голова (далі — голова);

староста;

сільська, селищна, міська рада (далі — місцева рада);

постійні комісії місцевої ради;

структурний підрозділ апарату місцевої ради та її виконавчого комітету;

виконавчий комітет місцевої ради;

виконавчий орган місцевої ради.

Ініціювати проведення консультацій також можуть представники не менше трьох інститутів громадянського суспільства (громадські об'єднання, благодійні організації, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації, інші непідприємницькі товариства та установи, легалізовані відповідно до законодавства) або інших заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Консультації з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) можуть ініціювати фізичні, юридичні особами або група осіб (частина, представництво громадськості, територіальної громади), які мають безпосередній інтерес до політики місцевого самоврядування (питання місцевого значення, проекту акта органу місцевого самоврядування), прагнуть впливати чи впливають на рішення органу місцевого самоврядування та/або отримують зворотний вплив (задоволення інтересу) від таких рішень. Ініціатори консультацій з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) у листі щодо ініціювання їх проведення зазначають предмет консультацій (питання місцевого значення, напрям політики місцевого самоврядування, проект акта органу місцевого самоврядування тощо), коротке обґрунтування актуальності предмета консультування, перелік суб'єктів ініціювання консультування та пропозиції щодо учасників таких консультацій. Рішення про проведення консультацій з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) з їх ініціативи приймається головою або місцевою радою чи її постійною комісією.

9. Організовує та проводить консультації структурний підрозділ апарату місцевої ради та її виконавчого комітету, виконавчий орган місцевої ради, до повноважень якого віднесено розроблення проекту акта органу місцевого самоврядування або підготовка пропозицій щодо місцевої політики у відповідній сфері чи вирішення певного питання місцевого значення, стосовно яких проводяться консультації.

Консультації з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) можуть організовувати та проводити як структурний підрозділ апарату місцевої ради та її виконавчого комітету, виконавчий орган місцевої ради, так і суб'єкти ініціювання таких консультацій.

Консультації з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) проводяться у порядку, передбаченому цим Положенням для консультацій з громадськістю з урахуванням особливостей, передбачених для консультацій із заінтересованими сторонами (стейкхолдерами).

10. Для забезпечення відкритості, прозорості, доступності, неупередженості та підзвітності в діяльності органу місцевого самоврядування щодо проведення консультацій на офіційних веб-сайтах місцевих рад створюються відповідні рубрики чи розділи «Консультації з громадськістю».

Інформація, пов'язана з ініціацією, плануванням, організацією та проведенням консультацій, зокрема з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами), розглядом прийнятих на них рішень, а також актів органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, прийнятих за результатами консультацій, звітуванням про виконання орієнтовного плану, оприлюднюється у рубриці «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту місцевої ради.

Планування консультацій

11. Відповідний структурний підрозділ апарату місцевої ради та її виконавчого комітету, виконавчий орган чи посадова особа органу місцевого самоврядування, до повноважень яких віднесено питання консультацій (далі — відповідальний підрозділ/посадова особа), щороку складають орієнтовний план проведення консультацій з громадськістю та заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) (далі — орієнтовний план) (додаток 1) з урахуванням основних завдань стратегічних, програмних, інших документів розвитку територіальної громади (у випадку їх затвердження), а також пропозиції органів місцевого самоврядування, громадських рад та інших консультативно-дорадчих органів, утворених при органах місцевого самоврядування (далі — громадська рада), членів територіальної громади, громадських об'єднань, благодійних організацій, об'єднань

співвласників багатоквартирних будинків, органів самоорганізації населення, недержавних засобів масової інформації, інших непідприємницьких товариств та установ, легалізованих відповідно до законодавства (далі — інститути громадянського суспільства), інших заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Порядок отримання пропозицій від органів місцевого самоврядування, громадських рад, інститутів громадянського суспільства та інших заінтересованих сторін (стейкхолдерів), їх узагальнення та формування орієнтовного плану проведення консультацій визначається окремо в кожній відповідній місцевій раді.

12. Орієнтовний план затверджується головою до початку календарного року і не пізніше 5 днів після його затвердження оприлюднюється на офіційному веб-сайті відповідної місцевої ради та в інший прийнятний спосіб.

13. Інститути громадянського суспільства, громадська рада, а також інші заінтересовані сторони (стейкхолдери) можуть ініціювати проведення консультацій з питань, не передбачених в орієнтовному плані, шляхом подання до відповідального підрозділу/посадової особи відповідних пропозицій.

У разі коли пропозиція щодо проведення консультацій з одного і того ж питання надійшла не менше ніж від трьох інститутів громадянського суспільства або трьох представників інших заінтересованих сторін (стейкхолдерів), які провадять діяльність на території відповідної територіальної громади, такі консультації проводяться обов'язково.

Порядок організації та проведення консультацій

14. Консультації проводяться згідно з затвердженим головою орієнтовним планом та у випадках, передбачених цим Положенням, — поза планом.

15. Консультації організуються з дотриманням таких вимог (стандартів):

документи з питань, що є предметом консультацій, повинні бути стисло викладеними у доступній формі і передбачати всю інформацію, необхідну для розуміння суті питання, варіантів його вирішення, можливих ризиків щодо кожного з варіантів вирішення, необхідних ресурсів тощо;

усі учасники консультацій повинні мати можливість висловити свою думку;

з питань, що є предметом консультацій, проводиться відповідна інформаційно-просвітницька кампанія, а канали комунікації адаптовані до потреб усіх цільових груп, заінтересованих сторін (стейкхолдерів);

учасники консультацій повинні мати достатньо часу для підготовки пропозицій, зауважень, оцінок, висновків, відповідей тощо з питань, що є предметом консультацій;

учасники консультацій повинні отримувати відповідний зворотний зв'язок від ініціатора консультацій з питань, що є предметом консультацій.

16. Для проведення кожної консультації головою приймається відповідне розпорядження.

17. Відповідний структурний підрозділ апарату місцевої ради та її виконавчого комітету, виконавчий орган місцевої ради протягом трьох робочих днів з початку проведення консультацій готує перелік питань місцевої політики, проекти нормативно-правових актів, що є предметом консультацій, з відповідними інформаційно-аналітичними матеріалами до них.

Питання, що є предметом консультацій з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами), визначаються головою або місцевою радою чи її постійною комісією.

Під час консультацій враховуються також строки і порядок оприлюднення проектів нормативно-правових і регуляторних актів, визначених згідно з Законами України «Про доступ до публічної інформації» та «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

18. До участі у консультаціях можуть залучатися відповідні органи виконавчої влади.

19. Органи місцевого самоврядування під час проведення консультацій взаємодіють із засобами масової інформації, надають їм необхідні інформаційно-аналітичні матеріали.

20. Консультації проводяться у формі:

з громадськістю — публічного (у тому числі в електронному форматі) громадського обговорення (безпосередня форма) та вивчення громадської думки (опосередкована форма);
з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) — адресних консультацій.

Консультації з представниками заінтересованих сторін проводяться у формі адресних консультацій з метою з'ясування позиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) стосовно проекту концепції місцевої політики, проекту акта органу місцевого самоврядування, питання місцевого значення.

21. В обов'язковому порядку проводяться консультації у формі публічного громадського обговорення та/або електронних консультацій щодо проектів рішень місцевої ради з питань:

що мають важливе значення для територіальної громади і стосуються конституційних прав, свобод, інтересів і обов'язків членів територіальної громади;

що стосуються здійснення територіальною громадою повноважень місцевого самоврядування;

надання пільг чи встановлення обмежень для суб'єктів господарювання чи інститутів громадянського суспільства;

регуляторної політики;

що визначають стратегічні цілі, пріоритети і завдання розвитку територіальної громади, у тому числі затвердження програм економічного, соціального і культурного розвитку, інших цільових програм, рішень про стан їх виконання;

генерального планування територіальної громади, детальних планів території;

стратегії розвитку територіальної громади та змін до неї;

місцевого бюджету та звітів про його виконання;

що стосуються життєвих інтересів громадян, у тому числі впливають на стан навколишнього природного середовища, намірів створення на території територіальної громади екологічно небезпечних об'єктів, що можуть змінити умови життя і підвищити ризик техногенних аварій, спричинити виникнення шкідливих для здоров'я мешканців факторів, або які вимагають незалежної екологічної експертизи для з'ясування їх екологічної небезпеки;

надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення, а також скасування такого дозволу;

відчуження об'єктів комунальної власності, що мають важливе значення для задоволення суспільних потреб територіальної громади, передачі їх в оренду та під заставу;

об'єктів комунальної власності, що не підлягають приватизації;

адміністративно-територіального устрою територіальної громади, передбачених законодавством;

статуту територіальної громади та змін до нього;

символіки територіальної громади;

правил благоустрою, забезпечення чистоти і порядку, торгівлі на ринках та інших правил, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;

зміни тарифів на житлово-комунальні послуги, рішення щодо яких приймаються місцевою радою;

встановлення та зміни тарифів на проїзд у громадському транспорті;

встановлення та зміни місцевих податків та зборів;

запровадження та зміни вартості платних послуг у лікувальних та навчальних закладах;

визначення порядку надання адміністративних послуг;

правового статусу громадських об'єднань, їх фінансування та діяльності;

присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності, що за ними закріплені, об'єктам права власності, що належать фізичним особам, імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій (з урахуванням положень Порядку

проведення громадського обговорення під час розгляду питань про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності, які за ними закріплені, об'єктам права власності, які належать фізичним особам, імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2012 р. № 989).

Крім того, такі консультації проводяться й з інших питань за рішенням органу місцевого самоврядування чи питань, внесених згідно з пунктами 8, 13 та 17 цього Положення.

Предметом консультацій з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) можуть бути будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органу місцевого самоврядування.

Консультації у формі публічного громадського обговорення

22. Публічне громадське обговорення (далі — обговорення) передбачає організацію і проведення публічних заходів:

конференцій (зокрема інтернет- та відеоконференцій), форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей, нарад з громадськістю; загальних зборів (конференцій) громадян за місцем проживання; теле- або радіодебатів, електронних консультацій тощо.

Додатково у рамках обговорення можуть проводитися засідання громадських рад, інших консультативно-дорадчих органів, утворених при місцевій раді.

23. Обговорення організовується і проводиться у строк, передбачений в орієнтовному плані, і в такому загальному порядку:

визначається питання та/або проєкт акта органу місцевого самоврядування, що будуть предметом обговорення;

приймається рішення про проведення обговорення та видається відповідне розпорядження голови;

розробляється відповідним структурним підрозділом апарату місцевої ради та її виконавчого комітету, виконавчим органом місцевої ради, до повноважень якого віднесено питання чи проєкт акта органу місцевого самоврядування, що є предметом обговорення, план заходів з організації та проведення обговорення (у разі потреби);

вживаються в обов'язковому порядку заходи для забезпечення представництва соціальних груп населення, а також суб'єктів господарювання, інститутів громадянського суспільства та інших заінтересованих сторін (стейкхолдерів), на яких вплине прийняття рішення чи проєкту акта;

оприлюднюється у рубриці «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту місцевої ради;

збирається та аналізується інформація щодо оцінки громадськістю ефективності запропонованого місцевою радою шляху вирішення питання, що є предметом обговорення;

формується експертні пропозиції щодо альтернативного вирішення питання, що є предметом обговорення;

проводиться аналіз результатів обговорення;

забезпечується врахування результатів обговорення під час прийняття місцевою радою, її виконавчим органом чи посадовою особою остаточного рішення з питань, що були предметом обговорення;

оприлюднюються у рубриці «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту місцевої ради та в інший прийнятний спосіб результати обговорення та результати їх урахування/неврахування під час прийняття органом місцевого самоврядування чи посадовою особою остаточного рішення з питань, що були предметом обговорення.

24. Для організаційного забезпечення проведення обговорення місцева рада може утворювати робочу групу у складі представників інститутів громадянського суспільства, заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

25. Якщо для відповідних проєктів актів органів місцевого самоврядування або для питань, що є предметом обговорення, актами законодавства встановлено інший порядок організації та проведення їх обговорення, таке обговорення проводиться у визначеному відповідним актом законодавства порядку.

26. Початком обговорення є дата оприлюднення інформаційного повідомлення про його проведення.

27. В інформаційному повідомленні про проведення обговорення зазначаються: найменування органу місцевого самоврядування або заінтересованих сторін (стейкхолдерів), що ініціювали та проводять обговорення;

питання або короткий зміст пропозиції щодо місцевої політики, назва проєкту акта (з гіперпосиланням на текст його опублікування на офіційному веб-сайті місцевої ради), що є предметом обговорення;

інформаційно-аналітичні матеріали, розрахунки, кошториси тощо, що стосуються проєкту акта чи вирішення питань, що є предметом обговорення;

можливі варіанти вирішення питань, що є предметом обговорення, з обґрунтуванням кожного з них;

соціальні групи населення територіальної громади та заінтересовані сторони (стейкхолдери), яких стосується вирішення питання чи прийняття проєкту акта, що є предметом обговорення;

найменування території чи об'єктів (будинків, вулиць, районів у містах (у разі їх утворення), населених пунктів тощо) у разі проведення обговорення на окремій частині території територіальної громади;

можливі результати впровадження рішення щодо вирішення питання, прийняття проєкту акта, що є предметом консультацій, для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін;

відомості про строк, місце, дату, час і порядок проведення заходів з обговорення, акредитації представників засобів масової інформації, реєстрації учасників;

порядок забезпечення участі в обговоренні представників визначених соціальних груп населення та заінтересованих сторін (стейкхолдерів);

поштова та електронні адреси, строк і форма подання письмових пропозицій та зауважень з питань чи проєкту акта, що є предметом обговорення;

адреса, номер телефону, за якими надаються консультації з питання чи проєкту акта, що є предметом обговорення, а також організації його проведення;

прізвище, ім'я та по батькові відповідальної посадової особи місцевого самоврядування;

строк і спосіб оприлюднення результатів обговорення.

28. Обговорення розпочинаються з дати оприлюднення інформаційного повідомлення про його проведення.

Строк проведення обговорення визначається органом місцевого самоврядування і становить не менше одного місяця.

29. Під час проведення заходів з обговорення (громадські слухання, наради, засідання, збори тощо) ведеться протокол, у якому фіксуються висловлені в усній формі пропозиції та зауваження.

30. Пропозиції та зауваження учасників обговорення подаються до відповідного органу місцевого самоврядування в усній та письмовій формах під час публічних заходів, надсилаються на поштову та електронні адреси, зазначені в інформаційному повідомленні про проведення обговорення, або на адреси відповідних посадових осіб місцевого самоврядування, розміщені на веб-сайті місцевої ради.

31. Пропозиції та зауваження, протокол публічних заходів оприлюднюються у рубриці «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту місцевої ради не пізніше п'яти робочих днів після їх надходження (складення протоколу публічного заходу).

32. Інститути громадянського суспільства, наукові та експертні організації, інші заінтересовані сторони (стейкхолдери) подають пропозиції і зауваження у письмовій формі із зазначенням свого найменування та місцезнаходження.

33. Анонімні пропозиції та зауваження не реєструються і не розглядаються.

34. Пропозиції та зауваження, що надійшли під час обговорення, вивчаються та аналізуються з залученням у разі потреби відповідних фахівців.

35. За результатами обговорення орган місцевого самоврядування готує звіт (додаток 2), в якому зазначаються:

найменування органу місцевого самоврядування, що ініціював та проводив обговорення, або інших ініціаторів (зокрема заінтересованих сторін (стейкхолдерів));

зміст питання або назва проекту акта, що були предметом обговорення;

інформація про осіб, які взяли участь в обговоренні;

інформація про пропозиції, оцінки та зауваження, що надійшли за результатами обговорення, із зазначенням авторів кожної з них;

інформація про врахування пропозицій та зауважень, а також про їх неврахування з обов'язковим обґрунтуванням такого рішення;

інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення.

36. Звіт про результати обговорення в обов'язковому порядку оприлюднюється у рубриці «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту місцевої ради та в інший прийнятний спосіб не пізніше п'яти робочих днів після його закінчення.

37. Проведення обговорення проекту відповідного місцевого бюджету здійснюється у формі громадських слухань (далі — бюджетні слухання) у порядку, передбаченому для громадських слухань, з дотриманням таких особливостей:

бюджетні слухання проводяться щороку перед розглядом місцевою радою проекту місцевого бюджету;

ініціює проведення бюджетних слухань голова. У разі неможливості ініціювання бюджетних слухань головою, їх ініціаторами можуть бути представники не менше трьох інститутів громадянського суспільства, визначених у пункті 11 цього Положення;

бюджетні слухання організуються таким чином, щоб їх завершення відбулося не пізніше ніж за 7 календарних днів до дати розгляду проекту місцевого бюджету на засіданні місцевої ради;

учасники бюджетних слухань повинні бути ознайомлені з основними показниками дохідної та видаткової частини проекту місцевого бюджету;

під час бюджетних слухань, крім інформації представників відповідного структурного підрозділу апарату місцевої ради та її виконавчого комітету чи виконавчого органу місцевої ради, до повноважень якого віднесено фінансові питання, заслуховується інші інформація щодо запропонованого проекту місцевого бюджету, що може бути представлена учасниками бюджетних слухань;

рішення, прийняте за результатами бюджетних слухань, в обов'язковому порядку оприлюднюється на засіданні місцевої ради під час розгляду проекту місцевого бюджету.

Проведення бюджетних слухань щодо звітів про виконання місцевого бюджету здійснюється щокварталу у порядку, передбаченому у положенні про громадські слухання відповідної місцевої ради. Ініціатором проведення таких слухань є структурний підрозділ апарату місцевої ради та її виконавчого комітету чи виконавчий орган місцевої ради, до повноважень якого віднесено фінансові питання.

Електронні консультації (е-консультації)

38. Е-консультації проводяться у формі:

електронного опитування — для вивчення громадської думки з питань, віднесених до відання органів місцевого самоврядування. Таке опитування може мати просту (*певна кількість питань з закритим переліком варіантів відповідей*); опитувальник з одним або

кількома варіантами відповіді) та складну форми (опитувальник з можливістю редагування відповіді; з налаштуванням діапазону балів оцінки або рейтингування);

електронного оприлюднення пропозиції щодо вирішення певного питання місцевого значення, місцевої політики з можливістю коментування та внесення власних пропозицій (редакцій);

електронного обговорення проекту акта органу місцевого самоврядування — оприлюднення проекту акта з можливістю коментування документа та внесення власної редакції норми чи його положень.

39. Е-консультації (у формі опитування, оприлюднення пропозицій, обговорення проекту акта органу місцевого самоврядування) організуються і проводяться у порядку, визначеному у цьому Положенні для консультацій у формі обговорень.

40. Е-консультації проводяться у рубриці «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту місцевої ради.

Під час проведення е-консультацій також враховуються строки та порядок оприлюднення проектів нормативно-правових і регуляторних актів, визначені для таких актів Законами України «Про доступ до публічної інформації» та «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

41. Особливості технічного забезпечення ініціювання, організації та порядку проведення е-консультацій.

Примітка: визначення технічного адміністратора процесу, порядку подання та прийняття ним пропозицій, а також інші технічно-процедурні дії щодо проведення е-консультацій визначаються у положенні кожним органом місцевого самоврядування залежно від технічних можливостей їх електронних сервісів та ресурсів.

Вивчення громадської думки

42. Вивчення громадської думки здійснюється шляхом:

проведення соціологічних досліджень та спостережень (опитування, анкетування (зокрема в електронній формі), контент-аналізу інформаційних матеріалів, фокус-групи тощо);

створення телефонних «гарячих ліній», проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення територіальної громади та заінтересованих сторін;

опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребують вивчення громадської думки.

43. Вивчення громадської думки організовується і проводиться органом місцевого самоврядування у такому порядку:

1) визначаються:

потреба у вивченні громадської думки з окремого питання;

питання, з яких проводиться вивчення громадської думки, альтернативні пропозиції щодо їх вирішення;

строк, форми і методи вивчення громадської думки;

на конкурсній основі дослідницькі організації, фахівці, експерти, інститути громадянського суспільства, що здійснюватимуть вивчення громадської думки;

ступінь репрезентативності соціальних груп населення та заінтересованих сторін (стейкхолдерів), які досліджуються;

2) укладаються відповідно до законодавства договори з дослідницькими організаціями, фахівцями, експертами, інститутами громадянського суспільства про проведення фахових, наукових соціологічних досліджень, спостережень, експрес-аналізу пропозицій різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін (стейкхолдерів);

3) отримується підсумкова інформація про результати вивчення громадської думки;

4) узагальнюється підсумкова інформація про результати вивчення громадської думки та пропозиції з вирішення питань, що потребували вивчення громадської думки;

5) забезпечується врахування громадської думки під час прийняття місцевою радою чи її виконавчим органом (посадовою особою) остаточного рішення з питань, що потребували вивчення громадської думки.

44. За результатами вивчення громадської думки складається звіт, в якому зазначаються:

найменування органу місцевого самоврядування, що організував вивчення/вивчав громадську думку;

найменування території чи об'єктів (будинків, вулиць, районів у містах (у разі їх утворення), населених пунктів, що входять до складу територіальної громади, тощо) у разі вивчення громадської думки на окремій частині території територіальної громади;

соціальні групи населення територіальної громади та заінтересовані сторони (стейкхолдери), вивчення думки яких проводилося;

тема та/або питання, з яких проводилося вивчення громадської думки;

методи, що застосовувалися для вивчення громадської думки;

ступінь допустимого відхилення від обраної моделі дослідження;

інформація про осіб, дослідницькі організації, інститути громадянського суспільства, які проводили вивчення громадської думки;

узагальнення інформації про результати вивчення громадської думки щодо запропонованого вирішення питань та її врахування під час прийняття органом місцевого самоврядування, його виконавчим органом (посадовою особою) остаточного рішення з питання, що потребувало вивчення громадської думки;

обґрунтування неврахування громадської думки під час прийняття органом місцевого самоврядування, його виконавчим органом (посадовою особою) остаточного рішення з питання, що потребувало вивчення громадської думки.

45. Для організації вивчення громадської думки з метою отримання об'єктивної та достовірної інформації місцева рада на умовах відкритого конкурсу може відповідно до законодавств укладати договори з дослідницькими організаціями, фахівцями, експертами, інститутами громадянського суспільства про проведення фахових, наукових соціологічних досліджень, спостережень, експрес-аналізу пропозицій різних соціальних груп населення територіальної громади та заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

46. Результати вивчення громадської думки (зокрема відповідний звіт) оприлюднюються в обов'язковому порядку у рубриці «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту місцевої ради та в інший прийнятний спосіб не пізніше п'яти робочих днів з дати його завершення.

Консультації з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами)

47. Консультації з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) проводяться у формі адресних консультацій з метою з'ясування позиції заінтересованих сторін стосовно проєкту концепції місцевої політики, проєкту акта органу місцевого самоврядування, питання місцевого значення тощо.

48. Перелік заінтересованих сторін (стейкхолдерів), які будуть учасниками адресних консультацій, ініціатор консультацій (далі – ініціатор) визначає самостійно.

49. З метою проведення адресних консультацій ініціатор:

організовує проведення фокус-груп, засідань за круглим столом, аудіо- та відеоконференцій, інших заходів, на які запрошуються заінтересовані сторони (стейкхолдери) для обговорення проблем, на розв'язання яких спрямований проєкт акта, місцева політика;

надсилає заінтересованим сторонам (стейкхолдерам) опитувальники, аналітичну довідку та/або проєкт концепції місцевої політики, проєкт акта для висловлення ними своєї позиції щодо них.

50. Під час проведення консультацій зі стейкхолдерами з'ясовуються позиції кожної з

заінтересованих сторін (стейкголдера) щодо суті місцевої політики, проекту концепції якої розробляється, або проекту акта, зокрема у частині їх впливу на інтереси таких сторін.

51. Консультації зі стейкголдерами можуть проводитися в один або декілька раундів.

Кількість раундів консультацій зі стейкголдерами та питання, що виносяться для обговорення, або тематику кожного з раундів ініціатор визначає самостійно.

Для проведення консультацій зі стейкголдерами ініціатор готує опитувальник, до якого включає питання, відповіді на які дають змогу, зокрема, з'ясувати ставлення заінтересованих сторін (стейкголдерів) до пропонованого курсу місцевої політики, визначених показників ефективності та цільових показників її результативності, до проблеми та варіантів її розв'язання, проекту акта, можливого впливу місцевої політики на інтереси заінтересованих сторін, а також зібрати інформацію, необхідну для визначення інших можливих варіантів розв'язання проблеми та підготовки прогнозу впливу проекту акта, місцевої політики, проект концепції якої розробляється. Для кожного раунду консультацій готується окремий опитувальник.

52. Ініціатор в обов'язковому порядку надсилає проект концепції місцевої політики, проект акта та матеріали до них і проводить адресні консультації з питань, що стосуються формування та реалізації місцевої соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин, з уповноваженими представниками відповідних профспілок, їх об'єднань, об'єднань організацій роботодавців.

53. Строк проведення кожного раунду адресних консультацій визначається ініціатором, але не може бути менше ніж 15 днів з дня їх початку.

54. Заінтересовані сторони (стейкголдери), залучені до консультацій, надають ініціатору свої відповіді та пропозиції у визначені ним спосіб і строк, який не може бути менше ніж 5 днів з моменту отримання відповідних матеріалів.

55. Ініціатор розглядає позиції, надані заінтересованими сторонами (стейкголдерами) за результатами кожного раунду адресних консультацій, під час прийняття остаточного рішення щодо проекту концепції місцевої політики, проекту акта.

56. Результати консультацій зі стейкголдерами відображаються ініціатором у звіті (додаток 3), що надсилається заінтересованим сторонам, які взяли участь у таких консультаціях, та оприлюднюється у відповідному підрозділі розділу «Консультації з громадськістю» на веб-сайті місцевої ради.

57. Інформація про результати проведення консультацій щодо проектів актів органів місцевого самоврядування, його виконавчих органів чи посадових осіб розглядається під час прийняття рішення щодо такого проекту акта.

58. Інформація про проведення консультацій є частиною звіту про роботу органу місцевого самоврядування, його виконавчих органів (посадових осіб) за відповідний період.

Звіт про виконання орієнтовного плану проведення консультацій за відповідний рік оприлюднюється на офіційному веб-сайті місцевої ради не пізніше 25 січня року наступного року (додаток 4).

59. За порушення вимог цього Положення посадові та службові особи органів місцевого самоврядування несуть відповідальність, передбачену законодавством.

60. Непроведення консультацій з питань, передбачених у пункті 21 цього Положення, а також неналежне проведення (з порушенням вимог цього Положення) може бути підставою для скасування рішень, актів органів місцевого самоврядування, їх виконавчих органів чи посадових осіб, визнання їх діяльності неправомірною та відшкодування відповідної шкоди (якщо така була завдана).

61. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органу місцевого самоврядування до суду здійснюється відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України.

Проект Положення розроблений учасниками та експертами
Програми «Добре врядування» Аспен Інституту Київ.
Програма «Добре врядування» розвивається за підтримки
гранту від Luminate.

Додаток 1

до Положення про консультації з громадськістю та заінтересованими сторонами з питань, віднесених до компетенції органів місцевого самоврядування

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

проведення консультацій з громадськістю та заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) на _____ рік
_____ (сільської, селищної, міської) ради

№ з/п	Питання або проєкт акта, що є предметом консультації	Захід, форма консультації	Орієнтовна дата проведення консультації	Соціальні групи населення територіальної громади/ заінтересовані сторони (стейкхолдери), на яких впливатиме прийняття рішення, що є предметом консультацій і які будуть їх учасниками	Найменування території чи об'єктів (будинків, вулиць, районів у містах (у разі їх утворення), населених пунктів тощо) у разі проведення консультації на окремій частині території територіальної громади	Контактні дані структурного підрозділу/ посадової особи, відповідального/ відповідальної за проведення консультацій (телефон, електронна пошта)

Додаток 2

до Положення про консультації з громадськістю та заінтересованими сторонами з питань, віднесених до компетенції органів місцевого самоврядування

ЗВІТ

за результатами консультацій з громадськістю у формі публічного громадського обговорення _____ (назва питання, що є предметом консультацій з громадськістю _____ ([посилання на сторінку зі звітом на веб-сайті відповідної місцевої ради](#)))

1. Найменування органу місцевого самоврядування, який проводив обговорення

Зазначається відповідний орган місцевого самоврядування, який ініціював відповідно до пункту 8 Положення та забезпечував проведення зазначеного публічного громадського обговорення.

2. Зміст питання або назва проєкту акта, що виносилися на обговорення

Зазначається питання чи назва проєкту акта місцевої ради, що є предметом публічного громадського обговорення, а також коротко і стисло викладається його зміст, основні положення.

3. Інформація про осіб, які взяли участь в обговоренні

Зазначаються посадові особи місцевого самоврядування, депутати відповідної місцевої ради, представники громадських організацій, заінтересовані особи (стейкхолдери) (зазначаються їх посади), члени територіальної громади (зазначаються адреси їх проживання), які взяли участь в обговоренні.

Прізвище, ім'я, по батькові учасника консультацій	Посада, адреса місця проживання
---	---------------------------------

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до органу місцевого самоврядування за результатами обговорення, із зазначенням автора кожної пропозиції

Формулюється коротко зміст пропозицій, що висловлювалися під час обговорення, із зазначенням їх авторів, посад, місць проживання.

Зміст пропозицій	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи), реквізити (для юридичної особи) автора пропозицій
------------------	---

5. Інформація про врахування пропозицій та зауважень громадськості з обов'язковим обґрунтуванням прийнятого рішення та причин неврахування пропозицій та зауважень

Відображається позиція органу місцевого самоврядування щодо врахування чи відхилення висловленої в ході обговорення пропозиції з обґрунтуванням того чи іншого варіанта прийнятого рішення.

Зміст пропозицій	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи), реквізити (для юридичної особи) автора пропозицій	Позиція органу місцевого самоврядування (враховано чи не враховано) з відповідним обґрунтуванням
------------------	---	--

6. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення

Зазначається інформація про прийняття чи відхилення органом місцевого самоврядування чи його посадовою особою результатів публічного громадського обговорення під час прийняття остаточного рішення щодо питання/проєкту, що було предметом обговорення.

Додаток 3

до Положення про консультації з громадськістю та заінтересованими сторонами з питань, віднесених до компетенції органів місцевого самоврядування

ЗВІТ**про консультації з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами)****1. Предмет консультацій**

Зазначається тематика проведених консультацій (зокрема назва проекту акта) та перелік питань, що обговорювалися під час консультацій.

2. Учасники консультацій

Зазначаються:

ідентифіковані заінтересовані сторони (стейкхолдери) та інформація про те, яким чином предмет консультацій/ місцева політика (проблема, варіанти, вплив) стосується їх інтересів;

запрошені заінтересовані сторони (стейкхолдери);

заінтересовані сторони (стейкхолдери), які взяли участь у консультаціях;

заінтересовані сторони (стейкхолдери), яких не вдалося залучити до проведення консультацій із зазначенням причин.

3. Форми та методи проведення консультацій**4. Строки та заходи з проведення консультацій****5. Позиція заінтересованих сторін (стейкхолдерів)**

Зазначаються:

предмет обговорення, щодо якого заінтересовані сторони (стейкхолдери) поділяють позиції органу місцевого самоврядування;

наявні розбіжності у позиціях заінтересованих сторін (стейкхолдерів);

послідовність позицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів);

пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та інша висловлена ними інформація, що не стосувалися предмета обговорення;

заходи та результати перевірки достовірності інформації, наданої заінтересованими сторонами (стейкхолдерами).

6. Використання результатів консультацій під час подальшої підготовки проєктів рішень (документів місцевої політики, актів та аналітичних документів)

Заінтересовані сторони (стейкхолдери)	Позиція заінтересованих сторін (стейкхолдерів)	Позиція органу місцевого самоврядування (враховано чи не враховано) з відповідним обґрунтуванням
---------------------------------------	--	--

*Додаток: документація до кожного з консультаційних заходів.

(відповідна посадова особа органу місцевого самоврядування)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

_____ 20__ р.

Додаток 4

до Положення про консультації з громадськістю та заінтересованими сторонами з питань, віднесених до компетенції органів місцевого самоврядування

ЗВІТ

про виконання орієнтовного плану консультації з громадськістю та з заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) за ___ рік

№ з/п	Питання/проект акта, щодо яких проведено консультації	Захід, форма консультації	Орієнтовна/ фактична дата проведення консультації	Кількість учасників консультації	Соціальні групи населення територіальної громади/ заінтересовані сторони (стейкхолдери), на яких впливає прийняття рішення, що є предметом консультацій і які були їх учасниками	Найменування території чи об'єктів (будинків, вулиць, районів у містах (у разі їх утворення), населених пунктів тощо) у разі проведення консультації на окремій частині території територіальної громади	Посилання на матеріали та звіт про результати консультацій на веб-сайті місцевої ради